

apta

APOTEKENS
ARBETSGIVARFÖRBUND

Kollektivavtal
för arbetstagare
på apotek

1.6.2014–31.1.2017

Kollektivavtal för
arbetstagare på apotek

1.6.2014–31.1.2017

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALFABETISK FÖRTECKNING.....	6
1. AVTALETS OMFATTNING	11
§ 1 Tillämpningsområde	11
2. ARBETSFÖRHÅLLANDE	11
§ 2 Arbetets ledning.....	11
§ 3 Arbetsavtal och provotid	12
§ 4 Hur anställningen upphör och permittering	12
<i>Uppsägningstid</i>	12
<i>Visstidsarbetsavtal</i>	13
<i>Hävning av anställning</i>	14
<i>Åtgärder för avslutande av anställning</i>	14
<i>Permittering</i>	14
3. ARBETSTID.....	15
§ 5 Arbetstid	15
<i>Ordinarie arbetstid</i>	15
<i>Arbetstidsarrangemang</i>	16
<i>Arbetsskiftsförteckning</i>	17
§ 6 Måltids- och kafferast	17
<i>Måltidsrast</i>	17
<i>Kafferast</i>	17
§ 7 Ledig tid	18
<i>Dygnsvila</i>	18
<i>Ledighet per vecka</i>	18
<i>Ledig dag</i>	18
<i>Helgaftonsledighet</i>	21
<i>Söckenhelgsförkortning</i>	21
<i>Heltidsanställda</i>	21
<i>Deltidsanställda</i>	22
§ 8 Mertids- och övertidsarbete	22
<i>Beräkning av mertids- och övertidersättning</i>	22
<i>Timlön</i>	24
<i>Mertids- och övertidersättning under fritiden</i>	24
<i>Arbetstidsbank</i>	25
§ 9 Söndagsarbete	25

4. LÖN	26
§ 10 Lönerna	26
<i>Lönebelopp</i>	26
<i>Lönebetalning</i>	26
<i>Lön till skolelev</i>	26
<i>Lön till bud</i>	26
<i>Praktikantlön</i>	26
<i>Lön till läkemedelsarbetar- och läkemedelsteknikerelev</i> (<i>läroavtalselev</i>).....	26
<i>Tjänsteåren</i>	27
<i>Uppgiftsbundet tillägg</i>	28
<i>Individuellt tillägg</i>	28
§ 11 Arbetsstidstillägg	28
<i>Kvällstillägg</i>	28
<i>Lördags- och helgaftonstillägg</i>	28
<i>Nattillägg</i>	28
<i>Förhöjt tillägg</i>	29
<i>Betalning av tilläggen</i>	29
<i>Byte av tilläggen mot ledig tid</i>	29
§ 12 Lön till deltidsanställd	29
§ 13 Lön för del av månad.....	30
5. FRÅNVARO	31
§ 14 Insjuknande	31
<i>Förutsättningar för lönebetalning</i>	31
<i>Anmälningsskyldighet</i>	31
<i>Läkarintyg</i>	31
<i>Lönebetalning</i>	32
<i>Sjukdomsåterfall (Recidiv)</i>	34
§ 15 Tillfällig frånvaro	35
<i>Akut sjukdom inom familjen</i>	35
<i>Vigsel och bemärkelsedag</i>	36
<i>Dödsfall och begravning</i>	36
<i>Fackföreningens förtroendeuppdrag</i>	36
<i>Samhälleliga uppdrag</i>	37
<i>Reservövningar</i>	37
<i>Förutsättningar för frånvaro och semesterförmåner</i>	37
§ 16 Läkareundersökning.....	37
<i>Förutsättningarna för betalning av lön</i>	37

	<i>Konstaterande av sjukdom</i>	37
	<i>Akut tandsjukdom</i>	38
	<i>Graviditet</i>	38
	<i>Företagshälsovård, kontroller</i>	38
	<i>Frånvaro av annan orsak</i>	38
§ 17	Barns födelse	38
	<i>Familjeledigheter</i>	38
	<i>Anmälningstider</i>	38
	<i>Lönebetalning</i>	39
	<i>Förmåner</i>	39
6.	SEMESTER	40
§ 18	Semester	40
	<i>Semesterns längd</i>	40
	<i>Hur semester ges</i>	41
	<i>Semester och lediga dagar</i>	42
	<i>Semesterlön och tillägg</i>	43
	<i>Betalning av semesterlön</i>	44
	<i>Semesterersättning</i>	46
§ 19	Semesterpremie	46
	<i>Förutsättningar för betalning</i>	46
	<i>Belopp</i>	46
	<i>Betalning av semesterpremien</i>	47
	<i>Vård-, studie- och alterneringsledighet samt annan ledighet utan lön</i>	48
	<i>Pensionering</i>	48
	<i>Värnplikt och frivillig militärtjänst</i>	48
	<i>När anställningen upphör p.g.a. ekonomiska och produktionsmässiga orsaker under pågående semester</i>	48
7.	AVTAL PÅ DE ENSKILDA ARBETSPLATSERNA	49
§ 20	Avtal på de enskilda arbetsplatserna.....	49
8.	SÄRSKILDA BESTÄMMELSER	50
§ 21	Särskilda bestämmelser	50
	<i>Förtroendeman</i>	50
	<i>Kontaktperson</i>	50
	<i>Utbildning</i>	51
	<i>Arbetshälsa</i>	51

<i>Arbetsrock</i>	51
<i>Indrivning av medlemsavgift</i>	51
<i>Grupplivförsäkring</i>	52
<i>Understöd vid dödsfall</i>	52
<i>Användning av egen bil</i>	52
<i>Introduktion</i>	52
9. FÖRHANDLINGSORDNING OCH ARBETSFRED	53
§ 22 Meningsskiljaktigheter	53
<i>Lokala förhandlingar</i>	53
<i>Förbundsförhandlingar</i>	53
<i>Arbetsdomstol</i>	53
<i>Stridsåtgärder</i>	53
10. FRAMLÄGGNING OCH GILTIGHETSTID	54
§ 23 Avtalet skall finnas till påseende.....	54
§ 24 Avtalets giltighetstid	54
UNDERTECKNINGSPROTOKOLL	55
PROTOKOLL ÖVER ARBETSTIDSBANK	57
LÖNEGRUPPERING AV ARBETSTAGARE PÅ APOTEK	59
LÖNER TILL ARBETSTAGARE PÅ APOTEK FRÅN 1.10.2014	60
LÖNER TILL ARBETSTAGARE PÅ APOTEK FRÅN 1.10.2015	61
ARBETSAVTALSBLANKET	62
ANVISNINGAR FÖR HUR ARBETSAVTALSBLANKETTEN FYLLS I	63
FAMILJELEDIGHETER	65

ALFABETISK FÖRTECKNING

A	Adoptionsledighet.....	38
	Anhörig	36, 52
	Arbetsavtal	12, 62
	Arbetsavtalsblankett och anvisning för hur den fylls i.....	62–64
	Arbetshälsa	51
	Arbetslöner.....	26–28, 60, 61
	Arbetsrock	51
	Arbetsskiftsförteckning	17
	Arbetsidsarrangemang.....	16–17
	Arbetsidsförkortningsmodeller.....	15–16
	Avslutande av arbetsförhållande	12–14
	Avtal på de enskilda arbetsplatserna	15, 16, 18, 20, 22, 24–26, 29, 34, 41, 44, 47, 49, 57, 58
	Avvägd månadslön.....	30
B	Barns sjukdom.....	35, 36
	Begravning	36
	Bemärkelsedag (50 och 60 år).....	36
	Bud	26, 60, 61
D	Dagar som förkortar arbetstiden	
	heltidsanställda	21
	deltidsanställda	22
	Daglön	
	arbetsdag	30
	semesterdag	31, 43
	Delning av månadslön.....	30
	Deltidsanställd	
	söckenhelgsförkortning	22
	månadslön.....	29
	tjänsteår	27
	timlön.....	24, 30
	semesterlön, timavlönad	44
	Direktionsrätt	11, 62, 64
	Divisor	
	daglön	30
	semesterdaglön.....	31, 43
	timlön.....	24, 30
	Dygnsvila.....	18

Dygnsövertid	22–24
E Engångsersättning, visstids arbetsförhållande.....	13
Epidemi	32
F Fackföreningsmedlemsavgift.....	51
Faderskapsledighet	27, 38, 65
Farmanom	11, 59
Frivillig militärtjänst	48
Frånvaro, tillfällig	
barns sjukdom.....	35, 36
begravning	36
bemärkelsedag (50 och 60 år)	36
dödsfall.....	36
familjemedlems sjukdom.....	35
företagshälsovårdskontroll	37, 38
förtroendeuppdrag i fackförening	36
graviditet.....	38
laboratorieundersökning.....	37
läkarundersökning.....	37, 38
mammografi	38
papaprov	38
reservövning.....	37
röntgenundersökning	37
samhälleliga uppdrag	37
tandsjukdom, akut	38
vigsel	36
Företagshälsovård, kontroller.....	38
Förhandlingsordning.....	53
Förtroendeman.....	50
Förtroendeuppdrag.....	37, 50
Föräldraledighet	27, 38, 39, 41, 65
G Grupplivförsäkring	52
H Helgaftonsledighet.....	21
Helgaftonstillägg.....	28, 43, 60, 61
Hälsokontroller	38
Hävning	12, 14
I Individuellt tillägg	28

	Indrivning av medlemsavgifter.....	51
J	Julafton	21, 28, 42
K	Kafferast	17
	Karenstid	32, 34
	Kontaktperson	50
	Kontorsanställd.....	11, 59
	Kvalifikationsmånad	40
	Kvalifikationsår	40
	Kvällstillägg	28, 43, 45, 60, 61
L	Laboratorie- och röntgenundersökningar	37
	Ledig dag.....	18–22, 35, 36, 42, 43
	Ledighet per vecka	18–20, 23
	Lokala förhandlingar.....	53
	Läkarintyg.....	32
	Läkarundersökning.....	37
	Läkemedelsarbetare.....	11, 27, 59
	Läkemedelsarbetar- och teknikerelev	11, 26, 60, 61
	Läkemedelstekniker	11, 27, 59
	Läroavtalsutbildningsutbildning	26, 27
	Lön för sjuktid	31–35
	Lönebetalning.....	26
	Lönegrupper	59
	Lönetabeller.....	60, 61
	Lördagstillägg	28, 43, 45, 60, 61
M	Mammografi	38
	Meningsskiljaktigheter	53
	Mertidsarbete	22–24
	Midsommarafton.....	21, 28, 42
	Moderskapsledighet	27, 38, 39, 65
	Moderskapspenning	39
	Måltidsrast	17
	Månadslönedivisor	
	daglön	36
	semesterdaglön.....	31, 43
	timlön.....	24, 30
N	Nattillägg	29, 43, 60, 61

O	Olycksfall	31
	Organiseringsrätt	11
P	Papaprov	38
	Pekkanendag	15, 19, 20
	Period	15, 16
	Periodövertid	22–24
	Permittering	14
	Praktikant	11, 26, 60, 61
	Praktiktid	26
	Prövotid	12, 62, 63
R	Raster	17
	kafferast	17
	måltidsrast	17
	Reservövningar	37
S	Samhälleliga uppdrag	37
	Semesterersättning	46
	Semesterlön	43–45
	Semesterperiod	41
	Semesterpremie	46–48
	Sjukdagpenning	32–34
	Sjukdom (Insjuknande)	
	arbetstagare	31–35
	barn (under 10 år)	35, 36
	familjemedlem	35
	tandsjukdom (akut)	38
	återfall (recidiv)	34
	Slutlikvid	14, 16, 48
	Stridsåtgärd	53
	Städare	11, 30, 59–61
	Söckenhelgsförkortning	21
	heltidsanställda	21
	deltidsanställda	22
	Söndagsarbete	23–25
	Söndagsersättning	23–25
T	Tandsjukdom (akut)	38
	Teknisk arbetstagare	11, 59

Tillägg	
betalning av tillägg	29
byte till ledig tid	29
helgaftonstillägg	28, 43, 45, 60, 61
individuellt tillägg	28
julafton	21, 28, 42
kvällstillägg	28, 43, 45, 60, 61
lördagstillägg	28, 43, 45, 60, 61
midsommar	21, 28, 42
nattillägg	28, 43, 45, 60, 61
uppgiftsbundet tillägg	28
Tillämpningsområde	11
Timavlönad	30, 59–61
Tjänsteår	27, 60, 61
U Underteckningsprotokoll	55
Understöd vid dödsfall	52
Uppgiftsbundet tillägg	28
Uppsägning	12–14
Utbildning	51
Utjämning	45
V Veckoövertid	22–24
Vigsel	36
Vilotid	18
Visstidsarbetsavtal	13, 62, 63
Vårdledighet	27, 36, 48, 65
Värnplikt	48
Y Yrkesutbildning	51
Å Årsarbetstidsförkortning	15, 16
Ä Ändrad tjänsteårströskel	28
Ö Övertidsarbete	
dygnsövertid	22–24
periodövertid	22–24
veckoövertid	22–24

KOLLEKTIVAVTAL FÖR ARBETSTAGARE PÅ APOTEK

1. AVTALETS OMFATTNING

§ 1 Tillämpningsområde

1. Avtalet tillämpas i apoteken på anställningsförhållanden för fullt arbetsföra
  - farmanomer
  - kontorsanställda
  - bud
  - läkemedelstekniker
  - läkemedelsarbetare
  - teknisk personal
  - städare
  - läkemedelsarbetar- och läkemedelsteknikerelever i läroavtalsförhållande
  - praktikanter och
  - övriga arbetstagare på apotek.
2. Avtalet binder avtalsparternas medlemmar.

2. ARBETSFÖRHÅLLANDE

§ 2 Arbetets ledning

1. Arbetsgivaren leder och fördelar arbetet.
2. Arbetsgivaren anställer och avskedar arbetstagare.
3. Arbetstagaren är skyldig att vid behov även utföra annat arbete.
4. Rätten att organisera sig är okränkbar.

§ 3 Arbetsavtal och provotid

1. I början av anställningen ingås ett skriftligt arbetsavtal enligt modellen i bilagan (s. 62) till kollektivavtalet.
2. Man kan avtala om provotiden i arbetsavtalet.
3. Provotiden är högst 4 månader.

I ett anställningsförhållande för viss tid som är kortare än åtta (8) månader får provotiden dock vara högst hälften av arbetsavtalets längd.

4. Under provotiden kan arbetsavtalet hävas av vardera parten utan uppsägningstid. Anställningen upphör då vid slutet av den arbetsdag då meddelande om hävning ges.

§ 4 Hur anställningen upphör och permittering

Uppsägningstid

1. Arbetsgivaren iakttar följande uppsägningstider, om man inte avtalat om längre uppsägningstid:

När anställningen fortgått	Uppsägningstid
högst 5 år	1 månad
över 5 år men högst 10 år	2 månader
över 10 år, men högst 15 år	3 månader
över 15 år	4 månader

2. Arbetstagaren iakttar följande uppsägningstider, om inte annat avtalats:

När anställningen fortgått	Uppsägningstid
högst 10 år	14 dagar
över 10 år	1 månad

sättning om två veckors lön eller om den försummade perioden är kortare, ett belopp motsvarande den perioden.

Om kvittning av ersättningen bestäms enligt 17 § 2 kapitlet i arbetsavtalslagen.

7. När arbetsgivaren avslutar en visstidsanställning utan hävningsgrund innan den avtalade tiden löpt ut ersätter han den arbetstagaren vållade skadan enligt 2 § 12 kapitlet i arbetsavtalslagen.

Hävning av anställning

8. Hävning av anställning bestäms enligt arbetsavtalslagen.

När ett arbetsavtal hävs betalas slutlikviden senast inom två veckor sedan anställningsförhållandet avslutats.

Åtgärder för avslutande av anställning

9. Uppsägning och hävning av arbetsavtal görs skriftligt eller på annat påvisbart sätt.
10. Orsaken till uppsägningen och tidpunkten då anställningen upphör bör, om så krävs, skriftligen meddelas arbetstagaren.

Permittering

11. En arbetstagare i anställning som gäller tills vidare eller för viss tid kan permitteras enligt arbetsavtalslagen och enligt apotekens samarbetsavtal.

3. ARBETSTID

§ 5 Arbetstid

Ordinarie arbetstid

1. Den ordinarie arbetstiden är högst 115 timmar under 3 veckor. Används en annan period är arbetstiden i snitt högst 38 timmar och 20 minuter i veckan.
2. När den ordinarie genomsnittliga arbetstiden är högst 120 timmar under 3 veckor eller 40 timmar i veckan intjänar en heltidsanställd arbetstagare extra lediga dagar under kalenderåret enligt följande:

Månader då arbete utförts i snitt 40 timmar/vecka	Antal lediga dagar
2–3 månader	2 dagar
4–6 månader	4 dagar
7–8 månader	6 dagar
9–10 månader	8 dagar
11–12 månader	10 dagar

I ovan nämnda månader inräknas de kalendermånader då arbetstagaren har arbetat minst 14 dagar.

Dagar likställda med arbetsdagar är:

- dagar i samband med tillfällig frånvaro som enligt § 15 i kollektivavtalet intjänar semester (s. 37) och
  - dagar enligt 7 § i semesterlagen med undantag för punkt 1, 2 momentet i nämnda paragraf; moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- och föräldraledighet, sjukdom och olycksfall enligt punkt 2, rehabilitering enligt punkt 3, studieledighet enligt punkt 5, permittering enligt punkt 7 och förkortning av arbetsveckorna enligt punkt 8.
3. De lediga dagarna i punkt 2 ges
    - före utgången av april följande kalenderår eller
    - före utgången av följande kalenderår enligt avtal i enlighet med § 20.

Om den lediga dagen eller kombinerade lediga dagar ges en annan tidpunkt än den arbetstagaren har föreslagit eller man avtalat om, skall arbetstagaren informeras om detta minst 2 veckor i förväg.

Semester intjänas under de lediga dagarna.

När anställningen upphör

- ersätts outtagna lediga dagar med motsvarande daglön (divisorn 21,5)
- avdras lönen för för många hållna lediga dagar som löneförskott från slutlikviden.

De lediga dagarna kan enligt avtal i enlighet med § 20 ges som motsvarande penningersättning.

4. Man kan enligt § 20 avtala med arbetstagaren om ett annat system som verkställer arbetstiden per år. Avtalet gäller för ett kalenderår åt gången om man inte avtalar annorlunda.
5. Arbetsveckan börjar på måndag om inte giltigt skäl förutsätter annat.
6. Dygnet börjar klockan 00.

Arbetstidsarrangemang

7. Ordinarie arbetstid kan verkställas även som genomsnittlig veckoarbetstid i perioder om 2–8 veckor.

Perioden kan undantagsvis variera inom 2–8 veckor.

Bestående ändring av perioden eller tillämpning av längre period avtalar man om med arbetstagaren enligt § 20.

8. Den ordinarie arbetstiden är högst 9 timmar i dygnet och 48 timmar i veckan.
9. Man kan, om arbetstagaren önskar, enligt § 20 avtala om att den ordinarie arbetstiden är högst 10 timmar i dygnet. Om en förtroendemän valts för arbetsplatsen, avtalar man om saken med honom.

10. Den ordinarie arbetstiden kan enligt punkt 4 i § 7 genom avtal ordnas så att den är högst 56 timmar i veckan.
11. För att arbetstiden under samma arbetsdag skall kunna delas upp på två arbetsskift med över två timmar emellan förutsätts
  - tillfälliga vägande skäl eller
  - arbetstagarens samtycke.
12. Kortare arbetsskift än fyra (4) timmar skall inte tillämpas såvida inte grundad orsak eller arbetstagarens behov föranleder det. Detta ändrar inte punkt 11.

Arbetsskiftsförteckning

13. Arbetsgivaren skall göra upp en arbetsskiftsförteckning av vilken framgår
  - när arbetstagarens ordinarie arbetstid börjar och slutar
  - måltids- och vilotider samt
  - lediga dagar.

Det är också anledning att nedteckna i arbetsskiftsförteckningen, vilken del av semestern är lagbestämd, och vilken del överstiger den lagbestämda delen.

Arbetsskiftsförteckningen delges arbetstagaren skriftligt senast två veckor innan arbetstidsperioden börjar. Efter detta kan den ändras endast med arbetstagarens samtycke eller av vägande skäl som hänför sig till arbets-tidsarrangemangen.

§ 6 Måltids- och kafferast

Måltidsrast

1. Avvikande från 28 § i arbetstidslagen har man avtalat följande:
  - om arbetstiden per dygn är längre än 7 timmar ges arbetstagare möjlighet att inta en måltid på arbetstid
  - tiden som behövs för måltiden är i regel 20 minuter.

Kafferast

2. Arbetstagaren bereds möjlighet till en kafferast under arbetet enligt följande:

Arbetsdagens längds

Kafferast

över 7 timmar

10 minuter

6 timmar–7 timmar

15 minuter

4 timmar–under 6 timmar

10 minuter

§ 7 Ledig tid

Dygnsvila

1. Arbetstagaren skall under de 24 timmar som närmast följer på arbetsskiftets början ges en oavbruten vilotid på minst 11 timmar.
2. Arbetsgivaren och arbetstagaren kan enligt § 20 avtala annorlunda om dygnsvilan. Dygnsvilan skall dock vara minst 7 timmar.

Ledighet per vecka

3. Den lediga tiden per vecka är 35 timmar enligt 31 § i arbetstidslagen.
4. Man kan enligt § 20 med arbetstagaren komma överens om att ledigheten per vecka kan flyttas till föregående eller påföljande vecka. Då är antalet på varandra följande arbetsdagar högst 10.

Ledig dag

5. Arbetstagaren har utöver ledigheten per vecka en ledig dag per vecka i arbete under arbetstidsperioden.

Den lediga dagen kan ges

- under samma vecka eller
- genom att kombinera två eller flera lediga dagar till en eller flera sammanhängande ledigheter eller
- genom att flytta den lediga dagen till en annan arbetstidsperiod genom lokalt avtal.

Man skall eftersträva att förlägga den lediga dagen i samband med ledigheten per vecka.

Exempel 2.

Arbetstiden är 120 timmar på 3 veckor.

1. veckan:

Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö
L	A	A	A	A	A	V

2. veckan:

Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö
A	A	A	A	A	V	A

3. veckan:

Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö
A	A	A	P	L	L	V

T = arbetsdag

L = ledig dag

V = ledighet per vecka

P = Pekkanendag (sid. 15)

6. Frånvaro ger inte upphov till ändring av avtalade, meddelade eller i arbets-
skiftsförteckningen före frånvaron antecknade lediga dagar.

Exempel 3.

Arbetstiden är i medeltal 40 timmar i veckan.

Arbets-
skiftsförteckning:

Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö
A	A	A	-	P	L	V

Sjukledighet						

Torsdagen är söckenhelg.

Lediga dagar som infaller under sjukledigheten flyttas inte till en
senare tidpunkt.

Arbets-
skiftsförteckning:

Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö
A	A	A	L	A	A	V

Sjukledighet						

Ledig dag (L) enligt arbets-
skiftsförteckningen infaller utom sjuk-
ledigheten, varför arbetstagaren återvänder till arbetet på fredag.

- A = arbetsdag
- P = Pekkanendag
- L = ledig dag
- V = ledighet per vecka

7. Man kan enligt § 20 komma överens med arbetstagaren om 6 dagars
arbetsvecka.

Helgaftonsledighet

8. Arbetstagare med tillsvidareanställning som arbetar i genomsnitt fem dagar i veckan får ledigt midsommaraftonen eller julaftonen.

Det år anställningen börjar ges helgaftonsledighet om anställningen börjar före midsommarveckan.

Helgaftonsledighet som ingår i semestern räknas som erhållen ledighet.

Söckenhelgsförkortning

9. Följande dagar förkortar arbetstiden
  - långfredagen
  - annandag påsk
  - Kristi himmelfärdsdag
  - midsommarafton.

När följande dagar infaller måndag till fredag förkortar de arbetstiden

- nyårsdagen
- trettondagen
- första maj
- självständighetsdagen
- julaftonen eller annandag jul
- juldagen.

Arbetstidsförkortningen ges under den period då den dag som skall förkortas infaller.

Söckenhelgsförkortningarna gäller inte:

- visstidsanställningar som fortgår högst en månad
- arbetstagare som arbetar enbart under tiden 1.6–31.8.

Heltidsanställda

10. Arbetstidsförkortningen är 7 timmar 30 minuter per förkortande dag.

Arbetstidsförkortningen är 8 timmar per förkortande dag när den genomsnittliga veckoarbetstiden är 40 timmar per vecka.

Förkortningen verkställs så att man ger en sammanhängande ledighet. Om detta inte är möjligt minskas antalet timmar under perioden på annat sätt.

Deltidsanställda

11. Arbetstiden för deltidanställd förkortas med det antal timmar som fås när man dividerar den genomsnittliga veckoarbetstiden i arbetsavtalet med 5.

När arbetstiden per period varierar räknas den genomsnittliga veckoarbetstiden ut på basis av de 12 föregående kalenderveckorna.

Man kan avtala om att deltidanställda får arbetstidsförkortningen som penningersättning.

§ 8 Mertids- och övertidsarbete

Beräkning av mertids- och övertidsersättning

1. När man räknar ut ersättningen för mertids- och övertidsarbete jämförs arbetsskiftsförteckningen med antalet utförda arbetstimmar varje dag och vecka samt med det totala antalet arbetstimmar under perioden.
2. **Mertidsarbete** uppstår när timantalet enligt arbetsskiftsförteckningen, men inte övertidsgränsen, överskrids. För mertidsarbete betalas enkel timlön.
3. **Dygnsövertid** uppstår när arbetsdagen är över 9 eller över 10 timmar (§ 22). För arbete som överskrider 9/10 timmar i dygnet betalas för de två första timmarna med 50 % förhöjd lön och för de därpå följande timmarna med 100 % förhöjd lön.
4. **Veckoövertid** uppstår när antalet arbetstimmar på en vecka ytterligare överskrider 48 timmar eller 56 timmar (avtal enligt punkt 4 i § 7) sedan eventuella dygnsövertidstimmar subtraherats. Veckoövertidstimmar ersätts med lön förhöjd med 50 procent.
5. **Periodövertid** uppstår när det totala antalet timmar under arbetstidsperioden överskrider maximiantalet timmar för perioden (antalet veckor x 40 timmar) sedan eventuella dygns- och veckoövertidstimmar subtraherats. Periodövertid ersätts genom att för de 20 första timmarna betalas med 50 % förhöjd lön och för de därpå följande timmarna med 100 % förhöjd lön.

6. När man räknar ut mertids- och övertidsersättning avrundas arbetstiden till närmaste kvartstimme.

Exempel 4.

1. v I arbetsskiftsförteckningen har antecknats 38 h, arbetade 38 h

2. v I arbetsskiftsförteckningen har antecknats 38 h, arbetade 38 h

3. v	Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö	Tot.
Arbetsskiftsförteckningen	8	8	8	8	7	-	-	39 h = 115 h/3 v
Arbetat	8	8	10	8	7	7	6	54 h = 130 h/3 v

Mertid 0 % 1 4 **5**

Dygnsövertid 50 % 1 **1**

Dygnsövertid 100 %

Veckoövertid 50 % 3 2 **5**

Periodövertid 50 % 4 **4**

Söndagsersättning 6 **6**

Ersättning för ledighet per vecka 6 **6**

Ersättningar:

Mertidsarbete

Skillnaden mellan 120 timmar och 115 i arbetsskiftsförteckningen antecknade timmar är mertidsarbete som ersätts med enkel timlön. Mertidsarbete har utförts 1 timme på onsdagen och 4 timmar på lördagen.

Dygnsövertid

På onsdagen har arbetstagaren arbetat längre än 9 timmar. Dygnsövertidstimmen på onsdagen ersätts med lön förhöjd med 50 %.

Veckoövertid

Under veckan har arbetstagaren arbetat 54 arbetstimmar. Dessa minskas med dygnsövertidstimmen från samma vecka som redan ersatts. Veckoövertid är de 5 timmar som överskrider 48 timmar och de ersätts med lön förhöjd med 50 %. På lördagen har utförts 3 timmar veckoövertid efter mertidsarbetet, och på söndagen 2 timmar.

Periodövertid

Under perioden har arbetstagaren arbetat sammanlagt 130 timmar. Dessa minskas med 1 timme dygnsövertid och 5 timmar veckoövertid för vilka ersättning redan har ersatts. Då återstår 124 timmar. De 4 timmar som överskrider 120 timmar är periodövertidsarbete och ersätts med lön förhöjd med 50 %. Fyra timmar periodövertidsarbete har utförts på söndagen efter veckoövertidsarbetet.

Söndagsarbete

För 6 timmar arbete på söndagen betalas utöver övertidsersättningen i söndagsersättning enkel timlön. Den förlorade ledigheten per vecka skall enligt lag i första hand ersättas så att man ger arbetstagaren 6 timmar ledighet med lön eller att man kommer överens om motsvarande ersättning i pengar. Arbetstiden skall förkortas senast inom tre månader sedan arbetet under den lediga tiden per vecka utfördes, såvida arbetsgivaren och arbetstagaren inte har avtalat annorlunda.

Timlön

7. Timlönen fås genom att månadslönen jämte eventuella individuella tillägg divideras med 160.

Timlönen till deltidsanställd fås genom att tabellönen för full arbetstid, jämte eventuella individuella tillägg, motsvarande tjänsteåren, divideras med 160.

Mertids- och övertidsersättning under fritiden

8. Mertids- och övertidsersättningen kan bytas ut mot ledig tid enligt 23 § i arbetstidslagen.

Exempel 5.

Arbetstagaren har arbetat 5 timmar mertid och två timmar dygnsövertid. Han får 5 timmar ledigt för mertidsarbetet och lön för två timmar förhöjd med 50 %, dvs. 3 timmar. Sammanlagt ges 8 timmar ledig tid.

Arbetstidsbank

9. Protokollet över arbetstidsbanken ingår som bilaga (sid. 57) till kollektivavtalet.

§ 9 Söndagsarbete

1. Om söndagsarbete stadgas i 33 § i arbetstidslagen.
2. För arbete utfört på söndag eller kyrklig högtidsdag, självständighetsdagen och första maj betalas dubbel lön.

Exempel 6.

Arbetstagaren har arbetat 6 timmar på söndagen enligt arbetsskiftsförteckningen. Grundlönen för söndagsarbete ingår i månadslönen. Som ersättning för söndagsarbete betalas till arbetstagaren utöver månadslönen enkel timlön för 6 timmar. Timlönen bestäms enligt § 8 punkt 7.

3. Man kan avtala om att ersättningen för söndagsarbete ges som motsvarande fritid enligt 23 § i arbetstidslagen.

4. LÖN

§ 10 Lönerna

Lönebelopp

1. På lönen inverkar:
  - arbetsuppgifterna
  - utbildningen
  - tjänsteåren
  - tilläggen
2. Lönegrupperingen och lönerna bifogas avtalet (s. 59–61).

Lönebetalning

3. Lön betalas minst en gång per månad.

Lön till skolelev

4. Åt elev i grundskola, gymnasium eller yrkesläroanstalt kan man betala skolelevs lön, dvs. 70 % av 1 årets lön i lönegrupp II.

När en skolelev har arbetat i ett yrke som avses i detta kollektivavtal 2,5 månader bestäms lönen beroende på arbetet enligt lön till bud eller praktikant.

Lön till bud

5. Lönen till bud är 80 % av 1 årets lön i lönegrupp II.

Praktikantlön

6. Praktiktiden för teknisk personal är ett år såvida man inte har avtalat om kortare praktiktid.

Praktikantlönen är 85 % av 1 årets lön i lönegrupp II.

Lön till läkemedelsarbetar- och läkemedelsteknikerelev (läroavtalselev)

7. Lönen för inläring i arbetet och arbetspraktik på apotek bestäms på följande sätt:
  - lönen är 82 % av 1 årets lön i lönegrupp III för de elever som inte har tidigare erfarenhet av apoteksbranschen

- lönen är 85 % av lönen i lönegrupp III i respektive årströskel för de elever som har arbetat som tekniska arbetstagare i lönegrupp II. För dem inräknas tiden i lönegrupp II i tjänsteåren.

Tjänsteåren

- I lönetabellens tjänsteår inräknas per lönegrupp
  - månaderna i arbete utom praktiktid
  - frånvarotid som berättigar till lön
  - lagstadgad moderskaps-, faderskaps- och föräldraledighet (vårdledighet och annan ledighet utan lön inräknas inte in i tjänstgöringstiden).

För deltidsanställd intjänas tjänsteår enligt följande:

Genomsnittlig veckoarbetstid	Tid som räknas som tjänsteår vid deltidsanställning
10–19 timmar	hälften (1/2) av tiden
20–29 timmar	två tredjedelar (2/3) av tiden
30 timmar eller mer	all tid

- Till tjänsteåren för läkemedelsarbetare och läkemedelstekniker inräknas
  - den tid han arbetat i branschen i tekniskt arbete
  - hälften av den tid läroavtalsprogrammet har tagit i anspråk sedan examen godkänts.

Exempel 7.

Arbetstagaren har gjort sin praktiktid och utfört tekniskt arbete 5 år på apoteket. Därefter har han avlagt ett 2-årigt läroavtalsprogram och blivit läkemedelsarbetare.

När man räknar ut tjänsteåren beaktar man de 5 åren i tekniskt arbete och hälften av läroavtalsprogrammet, dvs. 1 år. Han har tjänat in 6 hela tjänsteår. Läkemedelsarbetarens lön bestäms enligt lönen för 7 året i lönegrupp III.

10. När tjänsteårströskeln ändras, ändras lönen från början av följande lönebetalningsperiod.

Uppgiftsbundet tillägg

11. Uppgiftsbundet tillägg betalas när arbetstagaren utför arbetsuppgifter som är mer krävande eller mångsidiga än uppgifterna i hans egen lönegrupp. Uppgiftsbundna tillägg är minst 5 %.

Individuellt tillägg

12. Individuellt tillägg kan betalas när arbetstagarens arbetsskicklighet, arbetseffektivitet eller erfarenhet avviker från den genomsnittliga nivån i arbetstagargruppen i fråga. Bl.a. skicklig kundbetjäning kan anses vara avvikande arbetsskicklighet.

I individuellt tillägg kan man betala högst 15 % och i Helsingfors, Esbo, Vanda samt Grankulla högst 20 % högre lön.

Uppgiftsbundet tillägg och individuellt tillägg kan betalas samtidigt.

§ 11 Arbetstidstillägg

Kvällstillägg

1. För arbete utfört mellan klockan 18.00 och 22.00 betalas
  - från 1.6.2014 ett tillägg på 3,55 euro per timme.
  - från 1.10.2015 ett tillägg på 3,56 euro per timme.

Sunnuntaina, muuna kirkollisena juhla-, vapun- tai itsenäisyyspäivänä tehdystä työstä iltalisä maksetaan kaksinkertaisena.

Lördags- och helgaftonstillägg

2. För arbete utfört på lördagar efter klockan 15.00 och på jul- och midsommarafton efter klockan 12.00 betalas
  - från 1.6.2014 ett tillägg på 3,79 euro per timme.
  - från 1.10.2015 ett tillägg på 3,81 euro per timme.

Nattillägg

3. För arbete utfört mellan klockan 22.00 och 08.00 betalas
  - från 1.6.2014 ett tillägg på 4,53 euro per timme.
  - från 1.10.2015 ett tillägg på 4,55 euro per timme.

Tillägget betalas inte när arbetstagaren kommer till ett arbetsskift på morgonen.

Förhöjt tillägg

4. För arbete utfört på söndag, annan kyrklig högtidsdag, första maj eller självständighetsdagen betalas dubbelt arbetstidstillägg.

Betalning av tilläggen

5. Vid uträkning av tilläggen avrundas arbetstiden per arbetsskift till närmaste kvartstimme.

Byte av tilläggen mot ledig tid

6. Man kan med arbetstagaren avtala om att arbetstidstilläggen kan bytas ut mot motsvarande ledig tid under ordinarie arbetstid eller att på detta sätt uppkommen ledig tid kan överföras till arbetstidsbanken. Samtidigt avtalas om beräkningssättet.

Om avtal som gäller arbetstagare på apotek som omfattas av detta kollektivavtal förhandlar man enligt § 20 med förtroendemannen ifall en sådan valts.

§ 12 Lön till deltidsanställd

1. Grundmånadslönen till deltidsanställd fastställs som förhållandet mellan den avtalade genomsnittliga veckoarbetstiden och 38 timmar 20 minuter beräknad på tabellönen.

Exempel 8.

Den i arbetsavtalet avtalade arbetstiden för en deltidsanställd är 96 timmar på 3 veckor, dvs. den genomsnittliga veckoarbetstiden är 32 timmar. Tabellönen för en heltidsanställd är 1 650 €.

Sålunda är den deltidsanställdas grundmånadslön:

$$\frac{32}{38,33} \times 1.650 \text{ €} = 1.377,51 \text{ €}.$$

2. Till den deltidanställda kan betalas timlön ifall
  - man avtalar om saken eller
  - arbetstiden varierar från en period till en annan.

Timlönen fås så att motsvarande tabellön för heltidsanställd divideras med 160.

3. Till städare som arbetar färre än 20 timmar i veckan kan man betala timlön enligt lönebilagan.

§ 13 Lön för del av månad

1. När man betalar lön för del av månad till en arbetstagare fås daglönen genom att månadslönen divideras med talet 21,5.
2. Lön för del av månad räknas ut genom att:
  - multiplicera daglönen med det antal dagar som berättigar till lön, ifall dessa är färre än 13.
  - dra av lönen för frånvarodagarna från månadslönen, ifall antalet dagar som berättigar till lön är minst 13.

Dagar som förkortar arbetstiden likställs med dagar som berättigar till lön eller frånvarodagar enligt huruvida de ingår i en del av månaden med eller utan lön.

Exempel 9.

I arbete	Frånvarande
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	13 14 15 16 17 18 19 20 ...

Under tiden 1–12 infaller 8 dagar som berättigar till lön, varav en är söckenhelg som förkortar arbetstiden. Månadslönen är 1 935 eur.

Daglön: $1.935 \text{ €} : 21,5 = 90 \text{ €}$.

Lön betalas: $90 \text{ €} \times 8 = 720 \text{ €}$.

Exempel 10.

I arbete																	Frånvarande												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		18	19	20	...	30							

Under tiden 1–17 infaller 13 dagar som berättigar till lön.

Under tiden 18–30 är antalet frånvarodagar 9.

Månadslönen är 1 935 €.

Daglönen: $1.935 \text{ €} : 21,5 = 90 \text{ €}$.

Lön för frånvarodagar: $90 \text{ €} \times 9 = 810 \text{ €}$.

Lön betalas: $1.935 \text{ €} - 810 \text{ €} = 1.125 \text{ €}$.

3. Vid uträkningen av semesterlön och semesterersättning fås daglönen genom att man dividerar månadslönen med 25 i enlighet med semesterlagen.

5. FRÅNVARO

§ 14 Insjuknande

Förutsättningar för lönebetalning

1. Lön betalas om:
  - arbetstagaren p.g.a. sjukdom eller olycksfall är förhindrad att arbeta och
  - arbetstagaren inte har försakat arbetsförmågan avsiktligt eller genom grovt förvållande.

Anmälningsskyldighet

2. Arbetstagaren skall utan dröjsmål meddela om sin frånvaro och om hur länge den beräknas fortgå. Lön för sjuktid börjar betalas från tidpunkten då meddelandet har givits.

Läkarintyg

3. Arbetstagaren skall när det krävs uppvisa läkarintyg eller annan av arbetsgivaren godkänd utredning över sin arbetsförmåga. Med tanke på

att utredningen skall vara tillgänglig och tillförlitlig skall kravet framläggas i ett så tidigt skede av arbetsförmågan som möjligt. När arbetsgivaren anvisar en läkare står han också för kostnaderna för intyget.

När läkartjänsten ingår i arbetsgivarens avtal om företagshälsovård och dessa tjänster är tillgängliga utan orimlig olägenhet för arbetstagaren, är det skäl att hämta läkarintyget från företagshälsovården.

Som frånvaroutredning under pågående epidemi kan anses ett intyg givet av företagshälsovårdaren eller hälsovårdaren på basis av utförd undersökning. Sjukledigheten är då högst tre dygn.

Lönebetalning

4. Lön betalas i samband med varje fall av arbetsförmåga på följande sätt:

Anställningsförhållandets längd vid insjuknandet	Avlönade periodens längd
minst en månad	karenstiden enligt sjukförsäkringslagen, dvs. dagen för insjuknandet och de 9 därpå följande vardagarna
minst 2 månader men under 3 år	28 kalenderdygn
minst 3 men under 5 år	35 kalenderdygn
minst 5 år	42 kalenderdygn

Lön betalas för de arbetsdagar som ingår i perioden.

5. När arbetsförmågan fortgår längre än ovan nämnda 28, 35 eller 42 kalenderdygn med lön, betalas skillnaden mellan full lön och sjukdagpenning ännu för ytterligare 28 tilläggsdygn. Dessa tilläggsdygn betalas endast en gång under 12 på varandra följande månader och de kan bestå av en eller flera delar.

Ifall en ny arbetsförmåga har börjat innan perioden om 12 månader har löpt ut och arbetsförmågan ännu fortsätter utan avbrott sedan perioden löpt ut, betalas inte på grund av denna arbetsförmåga lön för tilläggsperioden.

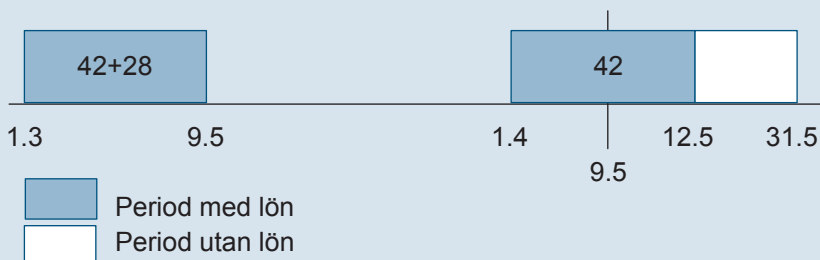
Exempel 11 A.

En arbetstagers anställning har fortgått över 5 år. Han är sjukledig 1.3–17.6. På basis av anställningsförhållandets längd får han lön för sjuktid för det antal arbetsdagar som ingår i en period om 42 + 28 kalenderdygn.

För samma arbetstagers sjukledighet 5.12–16.2 betalas lön för det antal arbetsdagar som ingår i en period om bara 42 kalenderdygn. Tilläggsperioden 28 kalenderdygn har redan förbrukats under de 12 föregående månaderna.

Exempel 11 B:

En arbetstagar som har varit anställd över 5 år blir sjukledig 1.3 och ledigheten slutar 9.5. Lön för sjuktid betalas för grundperioden om 42 kalenderdygn och för tilläggsperioden om 28 dygn. Arbetstagaren insjuknar på nytt i början av april följande år och han är sjukledig 1.4–31.5. Lön för sjukledighet betalas för grundperioden, om 42 kalenderdygn dvs. 1.4–12.5. Lön betalas inte för tilläggsperioden, eftersom den nya perioden av arbetsförmåga har börjat innan perioden om 12 på varandra följande månader har löpt ut (9.5) även om sjukledigheten fortsätter efter att perioden har löpt ut.

- Arbetsgivaren betalar lön för sjuktiden direkt till arbetstagaren och ansöker då om sjukförsäkringsersättning för perioden efter att arbetstagaren har lämnat behövliga utredningar och befullmäktigat arbetsgivaren till detta. Arbetstagaren ska utan dröjsmål lämna uppgifterna.

Man kan lokalt i enlighet med § 20 komma överens om att lönen för sjuktid betalas som följer:

Full lön betalas för de dagar som ingår i sjukförsäkringslagens karenstid. För den återstående perioden med lön efter karensen betalas skillnaden mellan lönen och sjukdagpenningen. Skillnaden betalas förutsatt att arbetsgivaren har fått en utredning över storleken av den dagpenning som skall betalas eller som redan har betalats till arbetstagaren.

Anmärkning:

Med karenstid enligt sjukförsäkringslagen avses dagen för insjuknandet och de 9 därpå följande vardagarna.

Ifall arbetstagaren inte har lämnat de av FPA begärda utredningarna och sjukdagpenning därför inte betalas ut eller den betalas ut till ett mindre belopp än normalt, minskas arbetsgivarens skyldighet att betala lön med det obetalda beloppet.

Från lönen för sjuktid avdras dagpenningar eller därmed jämförbara ersättningar som till arbetstagaren har betalats för samma arbetsförmåga och samma period från sjukförsäkringskassan som får stöd belopp av arbetsgivaren eller på basis av olycksfallsförsäkringslagen, arbetstagarernas pensionslag, trafikförsäkringslagen, brottsskadelagen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst. Om lön för sjuktid har betalats innan någon av ovan nämnda ersättningar har betalats har arbetsgivaren rätt att lyfta ersättningen eller återindriva den av arbetstagaren, dock högst det betalda beloppet.

Sjukdomsåterfall (Recidiv)

- När en arbetstagare på nytt insjuknar i samma sjukdom inom 30 dagar räknat från den dag då han återvänt till arbetet, betalas lön för sjuktid på följande sätt:
  - frånvaroperioderna adderas ihop och för den sammanlagda perioden betalas lön som om det var fråga om en och samma sjukperiod

- lön betalas dock minst för sjukförsäkringsperiodens karenstid. Karensen är, när rätten till dagpenning inletts redan under en tidigare period, ifall av recidiv, enbart dagen för insjuknandet. Lön betalas när dagen för insjuknandet är en arbetsdag.

§ 15 Tillfällig frånvaro

Akut sjukdom inom familjen

1. Man eftersträvar att ge arbetstagaren möjlighet till en kort frånvaro utan lön vid akut sjukdomsfall inom familjen.
2. När ett barn under 10 år insjuknar akut betalas lön till barnets vårdnads-havare enligt § 14 för arbetsdagar som infaller inom 1–3 kalenderdagar om:
  - en kort frånvaro är nödvändig för arrangerandet av barnets vård eller för själva vården och
  - arbetstagaren utan dröjsmål har meddelat om sin frånvaro och hur länge den beräknas fortgå samt
  - läkarintyg över barnets sjukdom eller någon annan av arbetsgivaren godkänd utredning har företetts.

Till någon annan än ensamförsörjare betalas lön ifall den andra vårdnads-havaren på grund av förvärvsarbete eller arbetstiden inte har möjlighet att arrangera vården eller att själv vårda barnet.

Exempel 12.

- A = arbetsdag
- L = ledig dag
- V = ledighet per vecka
- S = sjukt barn och arbetstagaren frånvarande

Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö
A	A	L	A	A	A	V
	S	S	S	S		

Lön betalas för de arbetsdagar (ti och to) som infaller under tre kalenderdagar (ti–to).

To	Fr	Lö	Sö	Må	Ti
A	A	L	L	A	A
	S	S	S	S	

Lön betalas för den arbetsdag (fr) som infaller under tre kalenderdagar (fr–sö).

3. När ett barn är allvarligt sjukt är arbetstagaren berättigad att avtala om frånvaro utan lön (Statsrådets beslut 130/85).

Vigsel och bemärkelsedag

4. Dagen för arbetstagarens vigsel eller dagen för registrering av parförhållande är ledig dag med lön om den förrättas på arbetstagarens arbetsdag.
5. För en arbetstagare vars arbetsförhållande fortgått minst ett år är 50- och 60-årsdagen ledig dag med lön ifall dessa infaller på arbetstagarens arbetsdag.

Dödsfall och begravning

6. Man eftersträvar att ge arbetstagaren möjlighet till en kort frånvaro i samband med en nära anhörigs död och begravning.

Med kort frånvaro avses den tid som behövs för arrangemang som dödsfallet och begravningen föranleder.

När frånvaron räcker längre än en dag skall arbetstagaren på arbetsgivarens begäran på förhand förete en utredning över den tid som behövs.

Nära anhöriga är närmast make/maka, sambo, föräldrar, far-, mor-, och svärföräldrar, barn och syskon.

Frånvaron minskar inte lönen.

Fackföreningens förtroendeuppdrag

7. En arbetstagare som har utnämnts till representant för Servicefacket PAM rf vid kollektivavtalsförhandlingarna ges i mån av möjlighet tillfälle att delta i förhandlingarna utan lön.

8. För en arbetstagare som är representant i Servicefacket PAM rf:s representantskap eller i styrelsen, eftersträvar man att arrangera en möjlighet att delta i mötena utan att lönen minskas.

Samhälleliga uppdrag

9. Till arbetstagaren betalas skillnaden mellan lönen och ersättningen för inkomstbortfall när han under arbetstid deltar i
  - kommunfullmäktiges eller
  - kommunstyrelsens eller
  - valnämnds eller valkommittés arbete för statligt eller kommunalt val.

Skillnaden betalas när arbetstagaren gett en utredning över ersättningen för inkomstbortfall.

Reservövningar

10. Till arbetstagaren betalas för reservövningsdagarna skillnaden mellan lönen och reservistlönen.

Förutsättningar för frånvaro och semesterförmåner

11. Arbetstagaren skall komma överens med arbetsgivaren om frånvaro enligt denna paragraf.
12. Frånvaro enligt denna paragraf vid intjänningen av semester är tid likställd med arbetsdagar eller arbetstimmar, utom punkterna 3, 4, 5 och 7.

§ 16 Läkareundersökning

Förutsättningarna för betalning av lön

I följande fall (a–e) minskas inte lönen för ordinarie arbetstid, förutsatt att man arrangerat kontrollerna och undersökningarna med undvikande av onödig förlust av arbetstid:

a. Konstaterande av sjukdom

Läkareundersökning som är nödvändig för konstaterande av sjukdom och laboratorie- eller röntgenundersökning som arbetstagaren fått läkarremiss till i samband med läkareundersökningen, ifall det inte gått att få en tid utom arbetstiden. Om mottagningstiden för den skull skulle flyttas veckor framåt, godkänns läkarbesök under arbetstiden.

b. Akut tandsjukdom

Äkillisen hammassairauden hoitotoimen ajalta jos:

- tandsjukdomen före vård ger upphov till arbetsoförmåga och
- tandsjukdomen kräver vård samma dag eller under samma arbetsskift och
- tandläkarens intyg styrker arbetsoförmågan och det är brådskande med vård.

c. Gravitet

När arbetstagaren går på medicinska undersökningar före förlossningen, ifall hon inte fått tid utom arbetstiden.

d. Företagshälsovård, kontroller

Då arbetstagaren går på lagstadgad och i företagshälsovårdens plan nämnd undersökning eller på sådan ordinerad efterundersökning.

Arbetsgivaren betalar arbetstagarens nödvändiga resekostnader i samband med nämnda undersökningar samt när förutsättningarna uppfylls dagtraktamente, ifall undersökningarna sker på annan ort.

e. Frånvaro av annan orsak

Av kommunen ordnad screening (Statsrådets förordning 1339/2006: mammografi och papaprov), ifall undersökningen inte genom arrangemang inom arbetsskiftsteckningen eller systemet med lediga dagar eller genom användning av arbetstidsbanken går att ordna utom arbetstid.

§ 17 Barns födelse

Familjeledigheter

1. Om särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps-, adoptions-, föräldrasamt vård- och partiell vårdledighet och återgång till arbetet efter dessa bestäms enligt arbetsavtalslagen och sjukförsäkringslagen.

Anmälningstider

2. Man skall som regel meddela om moderskaps-, faderskaps-, föräldra- och vårdledighet två månader innan ledigheten börjar.

Om adoptionsledighet skall om möjligt meddelas två månader innan ledigheten börjar.

Lönebetalning

3. Till en arbetstagare som blir moderskaps- eller adoptionsledig betalas:
  - a. lön för 3 månader, varvid arbetsgivaren åt sig ansöker om moderskapspenningen enligt sjukförsäkringslagen eller
  - b. skillnaden mellan lönen och moderskapspenningen enligt sjukförsäkringslagen för 3 månader.

Betalningen av skillnaden förutsätter att:

- anställningen har fortgått minst 9 månader före ledigheten börjar och
- arbetstagaren återvänder till arbetet efter föräldra-, adoptions- eller vårdledigheten.

Betalningen av skillnaden förutsätter arbetstagarens utredning över moderskapspenningens belopp.

Ifall arbetstagaren inte har lämnat de av FPA begärda utredningarna och moderskapspenningen därför inte betalas eller den betalas till ett mindre belopp än normalt, minskas lönebetalningsskyldigheten med det belopp som inte betalats.

Förmåner

4. När arbetstagaren är frånvarande utöver den lagstadgade moderskaps- och föräldraledigheten beaktas sådan frånvaro inte som tid likställd med tid i arbete vid bestämningen av förmåner som är bundna till anställningstiden, såvitt något annat inte stadgats i lagen eller avtalats separat.

6. SEMESTER

§ 18 Semester

1. Semesterförmånerna bestäms i semesterlagen såvida inte något annat föranleds av semesterlagen.

Semesterns längd

2. Semester tjänas in för en full kvalifikationsmånad på följande sätt:

Arbetsförhållandets längd vid kvalifikations- årets (1.4–31.3) slut	Semester- dagar/mån.	Full semester
a. kortare än 1 år	2 dagar	24 dagar
b. minst 1 år, under 15 år	2,5 dagar	30 dagar
c. minst 15 år inom detta kollektivavtal stillämpningsområd	3 dagar	36 dagar

Till anställningens längd i punkt c. räknas den tjänstgöringstid i nuvarande anställning som utförts inom ramen för detta kollektivavtal och som berättigar till tjänsteår

Om man vid uträkningen av semesterns längd inte får ett helt tal skall del av dag ges som en full semesterdag.

En full kvalifikationsmånad är en kalendermånad:

- under vilken arbetstagaren har arbetat minst 14 dagar
- under vilken arbetstagaren har arbetat minst 35 timmar.

Semester tjänas in antingen enligt 14 dagars eller enligt 35 timmars regeln.

Semester tjänas in enligt 35 timmars regeln när arbetstagaren enligt arbetsavtalet huvudsakligen arbetar mindre än 14 dagar per månad.

Exempel 13.

En deltidsanställd arbetstagare arbetar två dagar i veckan och vardera dagen åtta timmar. Enligt arbetsavtalet har arbetstagaren inte möjlighet att arbeta 14 arbetsdagar per månad. Semesterrätten räknas ut enligt 35 arbetstimmars intjäningsregeln.

Arbetstagaren intjänar semester för varje 35 arbetstimmars månad.

Hur semester ges

3. Innan semestern bestäms skall arbetsgivaren ge arbetstagaren möjlighet att uttrycka önskemål om tidpunkten för semestern.

Arbetsgivaren bestämmer begynnelse- och sluttidpunkten för semestern enligt semesterlagen.

Tidpunkten för semestern skall meddelas arbetstagaren om möjligt en månad eller åtminstone senast 2 veckor innan semestern börjar. Tidpunkten för semester som flyttas fram på grund av arbetsoförmåga meddelas om möjligt två veckor eller dock minst en vecka innan den inleds.

4. Den som intjänar 2,5 semesterdagar per månad får 24 semesterdagar (sommarsemester) under semesterperioden 2.5–30.9. Återstoden av semestern (vintersemestern) ska ges under semesterperioden 1.10–30.4.

Den som intjänar 3 semesterdagar per månad får 30 semesterdagar av den intjänade semestern under semesterperioden 2.5–30.9.

Undertecknarorganisationerna rekommenderar att tiden mellan sommarsemestern och den s.k. vintersemestern är minst 2 veckor.

5. I samband med att arbetsförhållandet upphör samt att man inleder föräldra- eller vårdledighet kan arbetsgivaren och arbetstagaren även avtala om en annan tidpunkt för semestern avvikande från 20 och 21 § i semesterlagen och från ovan nämnda.

6. När semester ges räknas söndagar, andra kyrkliga helgdagar, första maj, självständighetsdagen, påsklördagen, midsommar- och julafton inte som semesterdagar.
7. Den del av semestern som överskrider den lagstadgade semestern kan ersättas i pengar.

Semester och lediga dagar

8. Semestern förorsakar inte ändringar i arbetstagarens permanenta system för lediga dagar.

Den på förhand uppgjorda planen över lediga dagar tillämpas även den vecka semestern inleds och den vecka den slutar.

Om arbetstagaren inte har en permanent ledig dag (se exempel 14)

- när semestern börjar eller slutar mitt i veckan ingår ingen ledig dag i den ofullständiga veckan
- när semestern börjar och slutar mitt i veckan ingår en ledig dag i endera veckan.

Exempel 14.

A = arbetsdag
 S = semesterdag
 L = ledig dag
 V = ledighet per vecka

Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö	Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö
S	S	S	S	S	S	–	S	S	A	A	A	A	V

När semestern slutar mitt i veckan en tisdag ingår ingen ledig dag den vecka semestern slutar.

Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö	Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö
A	A	A	S	S	S	–	S	S	S	S	S	S	V

När semestern börjar på torsdag och slutar på lördag ges ingen ledig dag den ofullständiga veckan.

Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö	Må	Ti	On	To	Fr	Lö	Sö
A	A	A	S	S	S	–	S	S	S	A	A	L	V

När semestern börjar mitt i veckan på torsdag och slutar mitt i veckan på onsdag har den lediga dagen getts den vecka semestern tar slut. Alternativt kan man placera den lediga dagen under den vecka som inleder semestern.

Semesterlön och tillägg

9. Lönen för en semesterdag fås så att man dividerar månadslönen med talet 25.

Till semesterlönen för månadsavlönade arbetstagare läggs därtill av de under kvalifikationsåret betalda kvälls-, lördags-, helgaftons- och natttilläggen:

- 9 % när anställningen fortgått kortare tid än ett år när kvalifikationsåret löper ut.
- 11,5 % när anställningen fortgått minst ett år när kvalifikationsåret löper ut.

Exempel 15.

Arbetstagare med månadslön

Arbetstagarens månadslön är 1 625 €. Under kvalifikationsåret har till arbetstagaren betalats 600 € i kvälls- och lördagstillägg. Därav är 11,5 % 69 € i vilket belopp ingår de tillägg som skall betalas både för sommar- och vintersemestern.

Arbetstagaren har rätt till 30 dagars semester. Lönen som skall betalas för en sommarsemester om 24 dagar är

$$24 \times \frac{1.625 \text{ €}}{25} + \frac{24 \times 69 \text{ €}}{30} \text{ (tillägg motsvarande sommarsemesteren)}$$

$$= 1.560 \text{ €} + 55,20 \text{ €} = 1.615,20 \text{ €}.$$

I samband med betalningen av vintersemesterlönen betalas återstoden (13,80 €) av tilläggen. Semesterpremien är 50 % av 1 615,20 €, dvs. 807,60 €.

Exempel 16.

Arbetstagare med timlön

En deltidsanställd arbetstagare med timlön, vars anställning i slutet av kvalifikationsåret har varat minst ett år, arbetar 2–3 dagar i veckan. Hans semester bestäms enligt 35 timmars intjäningsregeln.

Först reder man ut lönen för arbetad tid 1.4–31.3 och de kalkylerade lönerna enligt 12 § 2 momentet i semesterlagen.

I lön för tid i arbetet har till honom betalats 11 500 € samt 500 € i sjuklön under kvalifikationsåret. Han har rätt till 30 dagar semester, eftersom han alla kvalifikationsmånader under kvalifikationsåret har arbetat minst 35 timmar eller timmar likställda med arbetad tid.

Semesterlönen är $11,5 \% \times 12\,000 \text{ €} = 1\,380 \text{ €}$. I sommarsemesterlön betalas $24/30 \times 1\,380 \text{ €} = 1\,104 \text{ €}$ och återstoden betalas i vintersemesterlön, dvs. 276 €.

Ifall arbetsförhållandet när kvalifikationsåret löper ut 31.3 har fortgått kortare tid än ett år intjänas semester 2 dagar i månaden och semesterlönen bestäms enligt 9 %.

När semester ges räknas som semesterdagar även för deltidsanställda vardagar enligt semesterlagen (normalt 6 vardagar/vecka), även om arbetsdagarna vore 2–3 i veckan.

Dessutom betalas semesterpremien separat enligt 19 §.

Betalning av semesterlön

10. Semesterlön betalas innan semestern börjar om inte arbetstagaren och arbetsgivaren i enlighet med § 20 avtalar annorlunda. När det gäller avtal för arbetstagare på apotek som omfattas av detta kollektivavtal förhandlar man med förtroendemannen ifall en sådan valts.

Semesterlönen för högst sex dagar semester får betalas på apotekets normala lönedag.

11. Den kalkylerade semesterlönen och lönen för tid i arbete till en månadsavlönad fördelas vid behov så att den motsvarar den överenskomna lönen. Därvid beaktas inte kvälls-, lördags-, helgaftons- eller nattillägg.

Exempel 17.

Arbetstagarens månadslön är 1 625 €. Hans semester är 24 dagar 1–28.8. När han inleder semestern får han i semesterlön

$$24 \times \frac{1.625 \text{ €}}{25} = 1.560 \text{ €}.$$

Eftersom arbetstagaren för augusti skall få den avtalade månadslönen för augusti trots semestern, betalas till honom i lön för återstoden av månaden:

$$1.625 \text{ €} - 1.560 \text{ €} = 65 \text{ €}.$$

Exempel 18.

Arbetstagarens månadslön är 1 625 €. Han har 24 dagar semester 1.6–1.7. När han inleder semestern får han i enlighet med föregående exempel 1 560 €.

Eftersom arbetstagaren skall få den lön som avtalats både för juni och juli, jämnas lönen i samband med lönebetalningen för juli ut så att han för dessa månader får sammanlagt 3 250 €.

I juli betalas till arbetstagaren

$$3.250 \text{ €} - 1.560 \text{ €} = 1.690 \text{ €}.$$

Semesterersättning

12. När arbetsförhållandet upphör betalas semesterersättning för intjänade outtagna semesterdagar. Semesterersättningen beräknas som semesterlönen.

Exempel 19.

Arbetsförhållandet för en person som arbetat som sjukledighetsvårare varade 3 dagar. Det sammanlagda antalet arbetstimmar blev 15.

På basis av arbetsavtalet arbetade personen i fråga så kort tid att en full kvalifikationsmånad inte tjänades in. När arbetsförhållandet upphör betalas dock i semesterersättning 9 % av den lön som betalats för utfört arbete.

§ 19 Semesterpremie

Förutsättningar för betalning

1. Semesterpremie betalas när arbetstagaren:
  - inleder semestern vid meddelad eller avtalad tidpunkt och
  - återvänder till arbetet genast när semestern tar slut.

Semesterpremie betalas också när arbetstagaren:

- har varit frånvarande med arbetsgivarens samförstånd omedelbart före eller efter semestern eller
- har varit förhindrad att återvända till arbetet av i 7 § 2 momentet i semesterlagen nämnd orsak eller
- har rätt till semesterpremie i situationer enligt punkterna 6-9 nedan.

Belopp

2. Semesterpremien är 50 % av semesterlönen motsvarande den enligt semesterlagen intjänade semestern (2 / 2,5 dagar/månad).

Semesterpremien för en timavlönad som intjänar semester enligt 35 timmars regeln bestäms i förhållandet mellan intjänade semesterdagar och den teoretiska totala semesterrätten som bestäms enligt arbetsförhållandets längd.

Exempel 20 A:

En timavlönad arbetstagares arbetsförhållande började 1.9. Han intjänar semester på basis av 35 timmars regeln. Under tiden 1.9–31.3 har han under fyra kalendermånader arbetat minst 35 timmar. Semesterdagarna är sålunda sammanlagt 4×2 dagar = 8 dagar. Semesterpremien är då:

$$\frac{8 \times \text{semesterlönen} \times 50 \%}{14}$$

Divisorn är 14 eftersom tidsperiodens teoretiska semesterrätt är 7×2 dagar = 14 dagar.

Exempel 20 B:

En timavlönad arbetstagares arbetsförhållande har fortgått över 1 år. Han intjänar semester på basis av 35 timmars regeln. Under kvalifikationsåret har han under 8 månader arbetat minst 35 timmar. Semesterdagarna är sålunda sammanlagt $8 \times 2,5$ dagar = 20 dagar. Semesterpremien är då:

$$\frac{8 \times \text{semesterlönen} \times 50 \%}{30}$$

Betalning av semesterpremien

3. Semesterpremien betalas i samband med semesterlönen, om inte arbetstagaren och arbetsgivaren i enlighet med § 20 avtalar annorlunda.
4. När semestern delas betalas i samband med semesterlönen semesterpremie i förhållande till varje enskild semesterdel, såvida man inte lokalt avtalar annorlunda.
5. När arbetstagaren önskar kan semesterpremien genom avtal enligt § 20 bytas ut mot ledig tid under ordinarie arbetstid. Den lediga tid som kan bytas ut mot semesterpremien är 50 % av antalet semesterdagar enligt semesterlagen. Vardagar räknas som utbytesdagar (må-lö).

I fråga om avtal som gäller arbetstagare på apotek som omfattas av detta kollektivavtal förhandlar man med förtroendemannen ifall förtroendemannen valts.

Vård-, studie- och alterneringsledighet samt annan ledighet utan lön

6. Semesterpremie betalas också då arbetstagaren inte genast återvänder till arbetet sedan semestern är slut på grund av vårdledighet, studieledighet, alterneringsledighet eller annan med dessa jämförbar ledighet utan lön. Förutsättningen för att semesterpremie skall betalas ut är att arbetstagaren har återvänt till arbetet som meddelat.

Semesterpremien betalas i samband med den lön som betalas när ledigheten har tagit slut.

Pensionering

7. Semesterpremien betalas på semesterlönen och -ersättningen när arbetstagaren går i ålders-, invalid-, eller förtida ålderspension.

Värnplikt och frivillig militärtjänst

8. Semesterpremie betalas till arbetstagare som efter fullgjord värnplikt eller frivillig militärtjänst återvänder till arbetet i behörig ordning.

Semesterpremien beräknas enligt punkt 2, innan värnpliktstjänstgöringen börjar, på den då betalda lönen eller semesterersättningen och i enlighet med det då gällande kollektivavtalet.

När anställningen upphör p.g.a. ekonomiska och produktionsmässiga orsaker under pågående semester

9. Semesterpremie betalas när arbetsförhållandet upphör under semestern av ekonomiska eller produktionsorsaker.

Exempel 21.

Arbetstagarens arbetsförhållande sades upp 30.5 av ekonomiska och produktionsmässiga orsaker så att det upphörde att gälla 30.7. Arbetstagarens sommarsemester var avtalad till tidpunkten 14.7–10.8.

Arbetstagaren får semesterpremie på 50 % av den avtalade semesterlönen (14.7–10.8). För semesterersättningen i samband med slutlikviden betalas inte semesterpremie.

7. AVTAL PÅ DE ENSKILDA ARBETSPLATSERNA

§ 20 Avtal på de enskilda arbetsplatserna

1. Vid avtal på de enskilda arbetsplatserna är avtalsparter arbetsgivaren eller hans företrädare och förtroendemannen, arbetstagaren eller arbetstagarna.

Ifall enbart Finlands Farmaciförbunds förtroendeman valts för apoteket, kan arbetstagarna skriftligt befullmäktiga honom att representera sig i frågor om vilka avtalas enligt denna paragraf.

2. Avtalet skall ingås skriftligt på begäran av någondera avtalsparten.
3. Avtalet kan ingås tillsvidare eller för viss tid.

Uppsägningstiden för ett avtal som gäller tills vidare är 3 månader såvida man inte avtalar annorlunda.

Ett visstidsavtal som har fortgått i två års tid kan sägas upp på samma sätt som ett avtal som gäller tills vidare.

När ett avtalat arrangemang är bundet till en viss tidsperiod fortsätter det i varje fall till periodens slut.

4. När avtalet löpt ut tillämpas bestämmelserna i kollektivavtalet.
5. Avtal på de enskilda arbetsplatserna enligt denna paragraf har kollektivavtals rättsverkningar.

8. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER

§ 21 Särskilda bestämmelser

Förtroendeman

1. Arbetstagare på apotek har rätt att bland sig välja en förtroendeman att representera sig i frågor som gäller tolkning av detta avtal.

Arbetsgivaren skall utan dröjsmål informeras skriftligt om val och om vald förtroendeman.

2. Den som valts till förtroendeman får inte på grund av detta uppdrag utsättas för påtryckning eller sägas upp.
3. På förtroendemän tillämpas det förtroendemannaavtal som ingåtts av Servicearbetsgivarna och FFC.
4. Förtroendemannen beviljas befrielse från arbetet för skötseln av förtroendemannauppdraget i enlighet med förtroendemannaavtalet mellan Servicearbetsgivarna och FFC.
5. Till förtroendemannen betalas förtroendemannaersättning för skötseln av förtroendemannauppgifterna om det i apoteket finns minst 15 ordinarie arbetstagare som hör till Servicefacket PAM. Ersättningen är 23 euro i månaden från 1.5.2012. Ersättningen betalas för den tid för vilken arbetsgivaren betalar lön för utförd arbetstid.

Kontaktperson

6. Om i detta avtal avsedd förtroendeman inte valts för arbetsplatsen, kan arbetstagarna bland sig välja en kontaktperson.

Arbetsgivaren skall skriftligt meddelas om valet av kontaktperson.

7. Kontaktpersonen informerar arbetstagarna på arbetsplatsen om innehållet i de cirkulär som hans organisation sänder ut.

Kontaktpersonen kan delta i behandling av ärenden som gäller tolkningen av detta avtal.

8. Kontaktpersonen får inte på grund av denna uppgift utsättas för påtryckning eller avskedas.

Utbildning

9. Parterna anser att arbetstagarnas yrkesutbildning är viktig. Meningen med yrkesutbildningen är att hålla personalens yrkeskunskap och kompetens à jour och att utveckla dessa så att de motsvarar apotekets nuvarande och kommande behov. Med utbildningen kan man också påverka apotekens produktivitet, hur personalen utvecklas i arbetet och arbetsmotivationen.

Det är ändamålsenligt att arbetsgivaren och personalen i samarbete kartlägger utbildningsbehovet och gör upp utvecklingsplanen med kostnadsförslaget på basis av kartläggningen. Arbetsgivare och arbetstagare värderar personens kompetens, styrkor och utbildningsbehov till exempel under ett utvecklingssamtal. På basis av värderingen kan en personlig utvecklingsplan göras upp. I enlighet med detta behandlas verkställandet och uppföljningen av utbildningen en gång i året.

10. När arbetsgivaren ger arbetstagaren yrkesutbildning eller sänder arbetstagaren på kurser med anknytning till hans yrke ersätts kostnaderna för utbildningen och inkomstbortfallet för ordinarie arbetstid.

När utbildningen sker utom arbetstid ersätts de direkta kostnaderna för den.

Arbetshälsa

11. Med tanke på arbetstagarnas arbetshälsa är det viktigt att på arbetsplatsen följa med arbetstagarnas arbetsförmåga och följa upp sjukfrånvaron. Arbetsgivaren kan vid behov hänvisa arbetstagaren till företagshälsovården för bedömning av arbetsförmågan och utredning av eventuellt behov av rehabilitering.

Arbetsrock

12. Arbetsgivaren skaffar arbetsrockar till arbetstagarna och ansvarar för deras tvätt och underhåll.

Indrivning av medlemsavgift

13. Apotekens arbetsgivarförbund rekommenderar sina medlemsapotek att indriva Servicefacket PAM rf:s medlemsavgifter av arbetstagarens lön ifall arbetstagaren har gett sin fullmakt till detta.

Grupplivförsäkring

14. Arbetsgivaren bekostar arbetstagarens grupplivförsäkring på det sätt som centralorganisationerna kommit överens om.

Understöd vid dödsfall

15. Understöd vid dödsfall betalas ifall arbetstagarens arbetsförhållande fortgått minst 5 år,

- ett belopp motsvarande en månadslön om arbetstagaren vid sin död efterlämnar nära anhöriga som han dragit försorg om
- lön för en och en halv månad om arbetstagaren efterlämnar änka/änkling eller ett eller flera minderåriga barn.

Användning av egen bil

16. När arbetstagaren med egen bil från apoteket transporterar mediciner till ett annat driftsställe eller till en kund, betalas till honom kilometerersättning enligt Skattestyrelsens beslut.

Introduktion

17. Ifall arbetstagaren har till uppgift att introducera nya arbetstagare, personer med läroavtal eller praktikanter eller ska bedöma fristående examina reserveras tillräckligt med tid för skötseln av dessa uppgifter.

9. FÖRHANDLINGSORDNING OCH ARBETSFRED

§ 22 Meningsskiljaktigheter

Lokala förhandlingar

1. Först förhandlar arbetsgivaren med den anställda eller förtroendemannen om meningsskiljaktigheter som gäller kollektivavtalet.

När enighet inte nås skall lokala förhandlingar gemensamt konstateras avslutade. Då rekommenderas att en promemoria om meningsskiljaktigheterna görs upp. Av promemorian skall bl.a. följande framgå:

- apoteket
- de oeniga parterna
- innehållet i meningsskiljaktigheten kort och i faser
- vardera partens krav jämte motiveringar
- datum och parternas underskrifter

2. I fråga om det lokala förhandlingsförfarandet följs bestämmelserna i § 9 i förtroendemannaavtalet mellan Servicearbetsgivarna och FFC.
3. Man eftersträvar att föra lokala förhandlingar så fort som möjligt med undvikande av onödigt dröjsmål.

Förbundsförhandlingar

4. När enighet inte nås i frågan vid lokala förhandlingar kan den lämnas för avgörande i undertecknarförbunden.

Arbetsdomstol

5. När enighet inte nås i frågan vid förbundsförhandlingar kan den lämnas för avgörande i arbetsdomstolen.

Stridsåtgärder

6. Alla stridsåtgärder som riktar sig mot kollektivavtalet är förbjudna.
7. Påföljderna för brott mot detta kollektivavtal bestäms enligt på underteckningsdagen gällande kollektivavtalslag och centralorganisationsavtal.

10. FRAMLÄGGNING OCH GILTIGHETSTID

§ 23 Avtalet skall finnas till påseende

Detta kollektivavtal skall finnas till påseende på arbetsplatsens anslags-tavla eller motsvarande plats.

§ 24 Avtalets giltighetstid

1. Avtalet gäller 1.6.2014 - 31.1.2017.
2. Avtalet gäller ett år i sänder ifall det inte sägs upp senast en månad innan det löper ut.
3. Den som säger upp avtalet skall samtidigt lämna en promemoria över ändringsförslag till motparten. Annars är uppsägningen ogiltig.
4. Bestämmelserna i detta avtal är i kraft tills ett nytt avtal har trätt i kraft eller förhandlingarna mellan avtalsparterna av någondera parten har konstaterats avslutade.

UNDERTECKNINGSPROTOKOLL

Apotekens Arbetsgivarförbund och Servicefacket PAM förnyar kollektivavtalet för arbetstagare på apotek i enlighet med det sysselsättnings- och tillväxtavtal som arbetsmarknadsorganisationerna ingick den 30.8.2013 med följande tillägg.

1. Avtalsperiod

Avtalet gäller från 1.6.2014 till den 31.1.2017.

2. Lönehöjningar 1.10.2014

De gällande individuella lönerna och tabellönerna till arbetstagare på apotek höjs från den 1.10.2014 med 20 euro.

Lönehöjning i eurobelopp för en deltidsanställd fastställs enligt förhållandet mellan den avtalade genomsnittliga veckoarbetstiden och 38 timmar 20 minuter beräknad på den heltidsanställdas höjning. Divisorn är 38,33.

En timavlönad arbetstagare på apotek får sin individuella lön höjd med 13 cent per timme från och med den 1.10.2014.

Tabellönerna från 1.10.2014 ingår som bilaga till kollektivavtalet.

Under perioden 1.6.2014–30.9.2014 följs lönetabellerna enligt det kollektivavtal som var giltigt den 31.5.2014.

3. Lönehöjningar 1.10.2015

De gällande individuella lönerna och tabellönerna till arbetstagare på apotek höjs från den 1.10.2015 med 0,4 %.

Tabellönerna från 1.10.2015 ingår som bilaga till kollektivavtalet.

4. Övriga lönehöjningar under avtalsperioden

Lönehöjningarna för den andra perioden i avtalsperioden fastställs enligt punkt 2.3 i sysselsättnings- och tillväxtavtalet.

5. Tillägg

Arbetsstidstilläggen höjs 1.10.2015 med en allmän förhöjning på 0,4 %.

Arbetstidstilläggen är från 1.10.2015:

Kvällstillägget för tiden mellan 18.00 och 22.00 är 3,56 euro per timme, lördagstillägget efter 15.00 samt på jul- och midsommarafton efter 12.00 är 3,81 euro per timme och tillägget för nattarbete mellan kl. 22.00 och 08.00 är 4,55 euro per timme.

6. Textändringar

Textändringarna har införts i kollektivavtalet.

7. Utvecklingsarbete

Främjandet av arbetshälsan och välbefinnande i arbetet samt tillämpning av åldersprogrammen och upprättandet av individuella karriärplaner i apoteksbranschen utreds i apotekens arbetsgrupp för välbefinnande i arbetet.

8. Avtalets giltighetstid

Kollektivavtalet gäller från 1.6.2014 till 31.1.2017.

Ifall arbetsmarknadsorganisationerna i sina förhandlingar inte uppnår enighet senast den 15.6.2015, kan båda parterna säga upp detta avtal med fyra månaders uppsägningstid så att avtalet upphör att gälla 31.3.2016.

Helsingfors den 25 oktober 2013

APOTEKENS ARBETSGIVARFÖRBUND rf

SERVICEFACKET PAM rf

PROTOKOLL ÖVER ARBETSTIDSBANK

1. Genom lokalt avtal (enligt § 20 i kollektivavtalet, sid. 49) kan man flytta utförda arbetstimmar till en arbetstidsbank på det sätt som man nedan redogör för.
2. Man avtalar om mertids- och övertidsarbete i enlighet med arbetstidslagen.

Timmar som kan överföras

3. När arbetsgivaren och arbetstagaren kommer överens om det kan man till arbetstidsbanken överföra:
  - mertidstimmar
  - övertidstimmar
  - ersättning för söndagsarbete
  - avtalad ledighet på basis av arbetstidstillägg
  - ersättning för veckoledighet
  - plussaldotimmar vid flexibel arbetstid.
4. De arbetstimmar som utförs på arbetsgivarens initiativ och vilka enligt kollektivavtalet ersätts med förhöjd lön överförs till arbetstidsbanken förhöjda på motsvarande sätt.

De timmar som på arbetstagarens begäran utförs för intjäning av ledighet överförs oförhöjda till arbetstidsbanken.

När arbetsgivaren och arbetstagaren kommer överens om att överföra arbetstimmar till arbetstidsbanken konstaterar de gemensamt hur många timmar som överförs till banken och hur många timmar ersätts med pengar.

5. En heltidsanställd får ha högst 80 timmar i arbetstidsbanken och en deltidanställd högst två gånger den avtalsenliga veckoarbetstiden.

Hur ledighet tas ut

6. Arbetsgivaren och arbetstagaren strävar efter att avtala om den tidpunkt när de timmar som intjänats i arbetstidsbanken ges som ledighet. I annat fall bestämmer arbetsgivaren när ledigheten ges.

Arbetstagaren ska i god tid informeras om när ledigheten ges, dock senast när arbetsskiftsförteckningen fastställs.

Ledigheten ges som hela dagar om man inte avtalar annorlunda. Man strävar efter att de lediga dagarna ges i kombination med andra lediga dagar eller semestern.

Ledigheten ska hållas senast inom det kalenderår som följer på det år då ledigheten tjänats in, om man inte på grund av arbetstagarens godtagbara frånvaro avtalar annat.

När arbetsgivaren eller arbetstagaren säger upp avtalet om arbetstidsbanken tas ledighet ut för de timmar som överförts till banken enligt denna paragraf.

Frånvaro och semester

7. Frånvaro föranleder inte ändringar av avtalade, meddelade eller före frånvaron på arbetsskiftförteckningen antecknade lediga dagar.

Ledighet enligt arbetstidsbanken intjänar semester.

Bokföring

8. Arbetsgivaren för bok över arbetstidsbanken, av vilken framgår:
  - när arbetet har utförts
  - om arbetet har utförts på arbetsgivarens eller arbetstagarens initiativ
  - hur många timmar har utförts och hur många timmar har överförts till banken
  - tidpunkten för ledighet och hur många timmar som tas ut från banken.

När anställningen upphör

9. När anställningen upphör ersätts ledighet som inte tagits ut i pengar.

APOTEKENS ARBETSGIVARFÖRBUND rf

SERVICFACKET PAM rf

LÖNEGRUPPERING AV ARBETSTAGARE PÅ APOTEK

Lönegrupp I

Städare.

Om städarens genomsnittliga arbetstid är under 20 timmar i veckan bestäms lönen som timlön.

Lönegrupp II

Tekniska arbetstagare eller arbetstagare utbildade i arbetet, som utför biträdande arbetsuppgifter eller arbetstagare som utför kontorsarbete av motsvarande svårighetsgrad.

Lönegrupp III

Läkemedelsarbetare, läkemedelstekniker eller arbetstagare som utför mera krävande arbete än lönegrupp II och arbetstagare som utför kontorsarbete.

Till denna lönegrupp hör bl.a. arbetstagare med yrkesutbildning.

Lönegrupp IV

Farmanomer som i egenskap av yrkesutbildade har rätt att utföra uppgifter som hör till handköp samt arbetstagare som utför krävande kontorsarbete.

LÖNER TILL ARBETSTAGARE PÅ APOTEK FRÅN 1.10.2014 euro/månad

Löne- grupp	Tjänsteår (första, fjärde året osv.)			
	1.	4.	7.	9.
I	1.572	1.643	1.703	1.774
II	1.619	1.690	1.752	1.822
III	1.678	1.753	1.816	1.889
IV	1.786	1.860	1.926	1.993

Timlönen fås så att man dividerar motsvarande tabellön för en heltidsanställd med talet 160.

Från 1.10.2014:

Timlön till städare som arbetar färre än 20 timmar	10,60 € / tim.
Skolelev	1 133 € / månad
Bud	1 295 € / månad
Praktikant i lönegrupp II	1 376 € / månad
Läkemedelarbetelev	1 376 € / månad
(se bestämmelserna sidan 26)	

Arbetstidstillägg från 1.10.2014:

Kvällstillägg	3,55 € / tim.
Lördags-, julaftons- och midsommaraftonstillägg	3,79 € / tim.
Nattillägg	4,53 € / tim.

LÖNER TILL ARBETSTAGARE PÅ APOTEK FRÅN 1.10.2015 euro/månad

Löne- grupp	Tjänsteår (första, fjärde året osv.)			
	1.	4.	7.	9.
I	1.578	1.650	1.710	1.781
II	1.625	1.697	1.759	1.829
III	1.685	1.760	1.823	1.897
IV	1.793	1.867	1.934	2.001

Timlönen fås så att man dividerar motsvarande tabellön för en heltidsanställd med talet 160.

Från 1.10.2015:

Timlön till städare som arbetar färre än 20 timmar	10,64 € / tim.
Skolelev	1 138 € / månad
Bud	1 300 € / månad
Praktikant i lönegrupp II	1 381 € / månad
Läkemedelarbetelev	1 382 € / månad
(se bestämmelserna sidan 26)	

Arbetsdstillägg från 1.10.2015:

Kvällstillägg	3,56 € / tim.
Lördags-, julaftons- och midsommaraftonstillägg	3,81 € / tim.
Nattillägg	4,55 € / tim.

ARBETSAVTAL FÖR APOTEKSBRANSCHEN

1. ARBETSAVTALS-PARTER	Arbetsgivare	
	Arbetsstagare	Personbeteckning
	Yrkesbenämning	
	Ovan nämnda arbetsstagare förbinder sig att mot ersättning utföra arbete för ovan nämnda arbetsgivare under dennas ledning och uppsikt på följande villkor:	
2. ARBETSAVTALETS GILTIGHETSTID	Anställningens begynnelse­dag ____ / ____ 20____ Arbetsavtalet är i kraft ☐ tills vidare ☐ bestämd tid a) till ____ / ____ 20____. Orsaken till tidsbundenheten: _____ _____ b) tills följande arbetsuppgift, vikariat eller annat slutförts: _____ _____	
3. PRÖVOTID	Fr.o.m. anställningens begynnelse­dag iakttas en provotid om _____ månader.	
4. ARBETSPLATS OCH ARBETSTID	Arbetsplats: _____ Arbetstid: ☐ 115 tim / 3 v. ☐ 120 tim / 3 v. ☐ Annan: _____	
5. ÖVERTIDS OCH MERTIDSARBETE	Arbetsstagaren kan anvisas övertids-, mertids- och söndagsarbete i enlighet med lagens och kollektivavtalets bestämmelser.	
6. ARBETSUPPGIFT	Arbetsstagarens arbetsuppgifter är: ☐ Farmaceutiska uppgifter ☐ Apoteksanställdas uppgifter ☐ Andra uppgifter enligt avtal, vilka: _____ _____ Arbetsstagaren är skyldig att utföra även annat arbete som arbetsgivaren inom ramen för sina rättigheter att leda arbetet anvisar honom.	
7. LÖN	När anställningen börjar beaktas tjänstetid och lönegrupp: _____ år _____ månader _____ lönegrupp Arbetsstagarens lön fastställs vid anställningens början enligt följande: Lön _____ € ☐ /mån. ☐ /tim.	
8. GÄLLANDE KOLLEKTIVAVTAL	Parterna förbinder sig att i anställningsförhållandet ömsesidigt i löne- och övriga arbetsavtalsfrågor följa gällande lagar, vederbörigen givna interna direktiv och regler till den del parterna inte i detta avtal kommit överens om bättre villkor för arbetsstagaren.	
9. ÖVRIGA VILLKOR	När arbetsförhållandet hävs betalas slutlikviden senast inom två veckor sedan arbetsförhållandet upphört. _____ _____ _____	
10. DATERING OCH UNDERSKRIFT	Detta avtal har uppgjorts i två likalydande exemplar, ett för vardera parten. Ort _____ Tid _____ Arbetsgivarens underskrift _____ Arbetsstagarens underskrift _____ Namnförtydligande _____ Namnförtydligande _____	

ANVISNINGAR FÖR HUR ARBETSAVTALSBLANKETTEN FYLLS I

Arbetsavtalets giltighetstid

Som begynnelse­dag för arbetsförhållandet antecknas det datum då arbetstaga­ren börjar arbeta.

I normala fall gäller arbetsförhållandet tills vidare. Då antecknas ett kryss i avsedd ruta.

Ifall ett arbetsförhållande för viss tid är bundet till kalendertid antecknas arbetsförhållandets sista dag i blanketten. Då skall också grunden för visstidsarbetsförhållandet uppges i punkt 2 a grund för visstids anställning, t.ex. moderskaps- eller föräldraledighetsvikariat, semestervikariat, arbetstaga­rens egen begäran osv.

Om arbetsavtal för viss tid inte är bundet till kalendertid, utan det är beroende t.ex. av en viss arbetsuppgift som skall slutföras, preciseras denna uppgift i punkt 2 b i arbetsavtalet.

Prövotid

Den avtalade prövotiden antecknas i punkt 3 i arbetsavtalet. Den maximala prövotiden är 4 månader. I ett visstids arbetsförhållande som är kortare än åtta (8) månader får prövotiden dock vara högst hälften av tiden för arbetsavtalet (se kollektivavtalet § 3 sida 12).

Arbetsplats och -tid

Som arbetsplats uppges apoteket i fråga, dvs. apoteket jämte eventuella filialapotek. Ifall man undantagsvis begränsar något av apotekets verksamhetsställen som enda arbetsplats, uppges detta här.

I blanketten finns apotekets ordinarie maximiarbetstidsalternativ. Om man kommer överens om en kortare eller längre period eller deltidsarbete antecknas detta under punkten annan arbetstid, t.ex. 153 timmar 20 minuter / 4 veckor eller 60 timmar / 3 veckor.

Arbetsuppgift

Under punkten övriga avtalade uppgifter uppges sådana specialuppgifter som inte ingår i den normala befattningsbeskrivningen för farmaceutisk personal eller arbetstaga­re på apotek.

Arbetstagaren är skyldig att utföra andra arbetsuppgifter som hänför sig till yrket och som arbetsgivaren anvisar inom ramen för direktionsrätten.

Lön

Lönen bestäms enligt det kollektivavtal som skall tillämpas. Grunderna för lönebestämningen och lönebeloppet kommer man överens om i punkt 7.

Tjänstgöringstid som skall beaktas från tidigare arbetserfarenhet antecknas här, t.ex. 7 år och 4 månader. Arbetstagare skall förete arbetsintyg över tidigare arbetserfarenhet. Även lönegrupp och tjänstetröskel antecknas under denna punkt, t.ex. lönegrupp III 9:e året.

Den månads- eller timlön man kommer överens om i början av arbetsförhållandet antecknas på avsedd plats. Ifall man med arbetstagaren kommer överens om ett uppgiftsbundet eller individuellt tillägg eller t.ex. om ett tillägg för en specialuppgift, antecknas dess storlek och grunden för det antingen här eller under punkt 9, övriga villkor.

Övriga villkor

Här skrivs t.ex. sådana avtalade villkor genom vilka man avviker från minimibestämmelserna i kollektivavtalet. Sådana villkor kan gälla avlöning, arbetstid eller fridagar, natura förmåner, semester osv.

Övriga anvisningar

Ifall den plats som reserverats för respektive punkt i blanketten inte räcker till kan man använda en separat bilaga, där man hänvisar till arbetsavtalet.

Om anställningsvillkoren ändras avsevärt, bestående eller för viss tid, efter att arbetsavtalet ingåtts antecknas ändringen i arbetsavtalet eller dess bilaga.

Om man efter att en ny apotekare tillträtt vill ingå skriftliga arbetsavtal är det inte fråga om ett nytt arbetsavtal utan om att de arbetsvillkor som då gäller antecknas. Då antecknas situationen beträffande erfarenhetsår, lönegrupp och tjänsteårströskel samt som lönebelopp. Som begynnelse- dag för arbetsförhållandet antecknas det datum då arbetstagaren ursprungligen trädde i apotekets tjänst.

FAMILJELEDIGHETER

Ledighet	Längd	Periodisering	Anmälnings-skyldighet	Ändring
Särskild moderskapsledighet	Till moderskapsledighetens början	–	–	–
Moderskapsledighet	105 vardagar	–	2 månader innan	- hälsoskäl - grundad orsak
Faderskapsledighet	54 vardagar	högst 4 perioder	2 månader innan	Faderskapsledighet i samband med födseln - så fort som möjligt p.g.a. barnets födsel, eller barnets, moderns eller faderns hälso-tillstånd Annars 1 månad innan - grundad orsak
	1) 1-18 vardagar kan hållas efter barnets födelse samtidigt som modern har moderskaps- eller föräldraledighet 2) Resten/ all inte uttagen faderskapsledighet (36-54 vardagar) efter föräldrapenning-perioden innan barnet fyller 2 år.	högst 2 perioder	2 månader innan 1 månad innan om ledigheten varar max. 12 vardagar	- grundad orsak - anmälningstid 1 månad
Föräldraledighet	158 vardagar	högst 2, minst 12 vardagar/period/förälder	2 månader innan i månad innan om ledigheten varar max. 12 vardagar	- grundad orsak - anmälningstid 1 månad
Partiell föräldraledighet	158 vardagar	minst 2 månader	avtal	- avtal - grundad orsak
Vårdledighet	Tills barnet är 3 år	Högst 2 perioder; minst 1 mån. / period, avtals-möjlighet	2 månader innan	- grundad orsak (anmälningstid 1 mån.)
Partiell vårdledighet (förkortad arbetstid)	Till slutet av juli det år då barnets andra läsår slutar	Avtal eller 1 period /kalenderår	2 månader innan	- avtal - grundad orsak (anmälningstid 1 mån.)
Tillfällig vårdledighet (barn under 10 år insjuknar akut)	1–4 arbetsdagar	–	anmälan så snabbt som möjligt	–

apta APOTEKENS
ARBETSGIVARFÖRBUND

PB 340 (Södra kajen 10), 00131 Helsingfors
Telefon (09) 172 853, Fax (09) 664 616
fornamn.efternamn@apta.fi
www.apta.fi

Verkställande direktör
Jukka Koskipirtti

Anställningsfrågor
Jukka Koskipirtti (09) 1728 5100
Kirsi Mäkinen (09) 1728 5118

Sekreterare
Maria Sandström (09) 1728 5116

Eftertryck förbjuds

